

חידון מילים חידודי לשון ושמות פרשת תרומה תשפ"א

תחילת בניית הבית לקב"ה

1. קפד ראשו

דוגמא: זמן = עבר, קפד ראשו = פרא = בר, קפד בטנו, לא ישן = ער, קפד זנבו ענן = עב

<u>ההנחי</u> <u>ה</u>	<u>המילה</u>	<u>קפד ראשו</u>	<u>קפד בטנו</u>	<u>קפד זנבו</u>
<u>הגדרה</u>	מילת מרחק	לא קשה	מילת קישור	מידת שטח
<u>הפתרון</u>				
<u>הגדרה</u>	אגם	מילת שאלה	מילת קריאה	מים רבים
<u>פתרון</u>				
<u>הגדרה</u>	חתיכת עץ	עני	תבן	לא חם
<u>הפתרון</u>				
<u>הגדרה</u>	יתרה	עמוד כפול	נסק למעלה	נצח
<u>פתרון</u>				

2. תשבץ קסם פרשת תרומה תשפא

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

1. חיה טורפת ואות עברית (2)

2. מתכת במשכן

3. מקום בו בחר הקבה להשתכן

4. שי

3. הפוך בה והפוך בה

כל מילה נקראת הפוך המובן אחר דוגמא בשורה הראשונה

משבטי ישראל	דן	זז, מש, נע
מילת חיבור		חלק זעיר
מילת חיוב		איש עלוב
מידת משקל עתיקה		הפך מקשה לרך
כפיס עץ		השמיע קול עם כלי מפיו

4. הוא והיא

<u>הוא</u>	<u>פתרון</u>	<u>פתרון</u>	<u>היא</u>
מילת תנאי			שפחה

אנוכי			ספינה
קבוצת פרחים			לא מוכרת
מתכת יקרה			שם אשה

5. אתגר שינוי אותית המילה הראשונה היא מהפרשה המילה השניה בשינוי אותיות לפי ההגדרה עד המילה החמישית

1. פרשתינו

--	--	--	--	--

2. מרגישה שבילפו אותה

--	--	--	--	--

3. רזה

--	--	--	--	--

4. תחושת חדלון

--	--	--	--	--

5. שלוחה

--	--	--	--	--

6. פינת נטיעה בגינה

--	--	--	--	--

7. תרגום אונקלוס (שניים מקרא אחד תרגום) מצא המילה המתאימה שאינה תרגום מהפרשה לאונקלוס או להיפך הראשון דוגמא

<u>פירוש אונקלוס</u>	<u>פתרון</u>	<u>פתרון</u>	<u>הפירוש בפרשה</u>
----------------------	--------------	--------------	---------------------

מקום עבודת הקודש			עמלו
קורות שניתן לסמוך עליהם			עמודי המשכן
לא ישיר			מכל הכיוונים
מרוחות השמיים			מדינה בדרום ים סוף
לבוש גברי סביב הצואר			קשרים

8. מהי מילת הקשר (4) ומה לא שייך (1).

לכולם מכנה משותף חוץ מאחת

המשפט	המכנה המשותף
יריעה	
משותפת	
הנחל	
משונה	
שסועה	

9. מילות הגיון פצח את ההגיון ב3 מילים הבאות הנמצאות בפרשה

המונח	מספר אותיות	המילה הפתרון	הערות
חיפשו עם סימן שאלה	5		
יצר בד עם אוכל מהשמים	5		
מספר עם שתי ספרות מלא נוזלים	5		

10. מילים סמויות

הפסוק: דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו ליבו תקחו את תרומתי

11. פרשנות לפי אותיות א-ב (כולם מההפטרה פרט ל3* מהפרשה)

האו ת	הביאור	המילה
א	הממונה על המס	
ב	מקום מגוריו	
ג	גדול האבנים שנחצבו בהר	
ד	מה שנאמר	
ה	מקום משכן ה' הכניסה	
ו*	מסמר מכופף	
ז*	מתכת יקרה	
ח	בינה	
ט*	עיגול גם תכשיט וגם מחבר	
י	מהחדרים בבית המקדש	
כ	איבר בגוף האדם	
ל	מדינת אויב היום אז מדינתה ידידה	
מ	חוב למדינה	
נ	מסר וגם נביא	
ס	נושא משאות	
ע	מהם בנוי המקדש אבנים ו.....	
פ	כניסה לצלע	
צ	מקישוי בית המקדש	
ק	כותל פנימי (2)	
ר	הפוך מאורכו	
ש	ממלכי ישראל	
ת	תצעד אחרי	

ענוה וגאווה ביחס לבריות ולפרשה

אל יטעה האדם ויחשוב שהגאווה נותנת לאדם בטחון ושמחה, והענוה יוצרת תחושה של מסכנות ועצבות. לא כן הדבר, אלא להפך. ממש להפך. דווקא הענוה מביאה לידי שמחה אמיתית והגאווה לעצבות. הגאה שמתנשא על אחרים, החושב את עצמו לאיש המעלה, רוצה שאחרים יכבדו אותו, ויעריצו את מעלותיו, ומעמדו בעיני הבריות חשוב לו, זה גורם לו רגישות ומתח. הוא נפגע כאשר לא מכבדים אותו כיאות לו לפי דעתו והוא נעלב וכועס ומתמרמר. הגאה רודף הכבוד עסוק בדימוי העצמי שלו בעיניו ובעיני אחרים, ובמקום לעסוק בדברים טובים ומועילים מצד עצמו הוא עסוק במחשבות איך בכל מעשה הוא יחזק את תדמיתו. לא מעסיק אותו איך להיות טוב אלא איך להיראות טוב. וסוף דבר, שהבלון הריק הזה, הנפוח הזה, מתפוצץ והוא נעשה מתוסכל ועצוב. אין צורך להביא דוגמאות מאנשים מפורסמים שנעשו תלויים בפרסום, וכאשר ירדו מהכותרות קצת, או לא עלו כפי שציפו, נפלו למשבר, למרה שחורה ומתוך כך לסמים, לשכרות ונעשו צל של עצמם. נמצאת אומר: אין הענוה הרגשת חידלון, יאוש ועצבות. העניו מכיר את מעלותיו, אבל הוא לא מייחס אותן לעצמו, הוא יודע כי ה' הוא הנותן לו כוח לעשות חיל, וככל שהוא מקבל יותר מעלות, הוא נעשה יותר עניו, וחש את עצמו יותר מחויב להודות לה' על כל הטוב שנותן לו, ועל כן הוא מלא שמחה ועוז

של ביטחון בה'. לעומתו הגאה מייחס כל מעלה לעצמו, מבודד את עצמו, אין לו משענת בהקב"ה שהוא הנותן לו כוח, ועל כן הוא חסר ביטחון ועלול לנפול. אין בלבו יישוב הדעת, אין שמחתו שמחה. הענווה היא ראית השני ועזרה לו. איך זה מתחבר לפרשתינו?

נתינה תרומה כפי שכתב ה"מכתב מאליהו" ("ח"א ע"מ 39) וז"ל: " היזהרו יקרים, שתמיד תשאפו להשביע נחת זה לזה. ודעו, אשר ברגע, שתתחילו לדרוש דרישות זה מזה, הנה כבר אושרכם מכם והלאה".

ולכן יש להשתדל לדבר בלשון רכה ונעימה ולהשפיע ולהיטיב עם בן/בת הזוג מבלי לצפות לקבל הם אשר יובילו וישרישו בין בני הזוג את אושרם ושלוותם. ידועה האימרה: "הנותן הוא המקבל הגדול ביותר".

התורם לשני או מסגרת אחרת נותן מעצמו. הוא רואה את הזולת וצרכיו. ומכאן שמתנהג בענווה מול הגאוותן שרואה עצמו בלבד.

התרומה היא בכל תחום בעזרה לזולת, בניית בית המקדש, עזרה לפרט או לכל מסגרת אחר. וזה הפרשה באה ללמד אותנו בין השורות.

מבוסס על: דברי הרב מלמד <https://www.yeshiva.org.il/midrash/659> ואחרים.

כתב והכין החידונים: אמיר שורץ siim@zahav.net.il

פתרון חידון מילים חידודי לשון ושמות פרשת תרומה תשפ"א

תחילת בניית הבית לקב"ה

1. קפד ראשו

דוגמא: זמן = עבר, קפד ראשו = פרא = בר, קפד בטנו, לא ישן = ער, קפד זנבו ענן = עב

<u>ההנחי</u> <u>ה</u>	<u>המילה</u>	<u>קפד ראשו</u>	<u>קפד בטנו</u>	<u>קפד זנבו</u>
<u>הגדרה</u>	מילת מרחק	לא קשה	מילת קישור	מידת שטח
<u>הפתרון</u>	ארך	רך	אך	אר
<u>הגדרה</u>	אגם	מילת שאלה	מילת קריאה	מים רבים
<u>פתרון</u>	ימה	מה	יה	ים
<u>הגדרה</u>	חתיכת עץ	עני	תבן	לא חם
<u>הפתרון</u>	קרש	רש	קש	קר
<u>הגדרה</u>	יתרה	עמוד כפול	נסק למעלה	נצח
<u>פתרון</u>	עדף	דף	עף	עד

2. תשבץ קסם פרשת תרומה תשפ"א

	1	2	3	4
1	ת	נ	מ	מ
2	נ	ח	ש	ת
3	מ	ש	כ	נ

4	מ	ת	נ	ה
---	---	---	---	---

1. חיה טורפת ואות עברית (2)
2. מתכת במשכן
3. מקום בו בחר הקבה להשתכן
4. שי

3. הפוך בה והפוך בה

כל מילה נקראת הפוך המובן אחר דוגמא בשורה הראשונה

משבטי ישראל	דן	זז, מש, נע
מילת חיבור	את	חלק זעיר
מילת חיוב	כן	איש עלוב
מידת משקל עתיקה	ככר	הפך מקשה לרך
כפיס עץ	קרש	השמיע קול עם כלי מפיו

4. הוא והיא

הוא	פתרון	פתרון	היא
מילת תנאי	אם	אמה	שפחה
אנוכי	אני	אניה	ספינה
קבוצת פרחים	זר	זרה	לא מוכרת
מתכת יקרה	זהב	זהבה	שם אשה

5. אתגר שינוי אותית המילה הראשונה היא מהפרשה המילה השניה בשינוי אותיות לפי ההגדרה עד המילה החמישית

1. פרשתינו

ת	ר	ו	מ	ה
---	---	---	---	---

2. מרגישה שבילפו אותה

מ	ר	ו	מ	ה
---	---	---	---	---

3. רזה

ג	ר	ו	מ	ה
---	---	---	---	---

4. תחושת חדלון

ג	מ	ו	ר	ה
---	---	---	---	---

5. שלוח

מ	ר	ג	ו	ע
---	---	---	---	---

6. פינת נטיעה בגינה

ע	ר	ו	ג	ה
---	---	---	---	---

6. תרגום אונקלוס (שניים מקרא אחד תרגום) מצא המילה המתאימה שאינה תרגום מהפרשה לאונקלוס או להיפך

הראשון דוגמא

<u>פירוש אונקלוס</u>	<u>פתרון</u>	<u>פתרון</u>	<u>הפירוש בפרשה</u>
מקום עבודת הקודש	פולחניה	עבודתו	עמלו
קורות שניתן לסמוך עליהם	סמיכהון	אדניהם	עמודי המשכן
לא ישיר	סחור סחור	סביב	מכל הכיוונים
מרוחות השמיים	דרומה	תימנה	מדינה בדרום ים סוף
לבוש גברי סביב הצואר	ענבים	לולאות	קשרים

7. מהי מילת הקשר (4) ומה לא שייך (1).

לכולם מכנה משותף חוץ מאחת

המשפט	המכנה המשותף
יריעה	שפת
משותפת	
הנחל	
משונה	X
שסועה	

8. מילות הגיון פצח את ההגיון ב3 מילים הבאות הנמצאות בפרשה

המונח	מספר אותיות	המילה הפתרון	הערות
חיפשו עם סימן שאלה	5	תרומה	
יצר בד עם אוכל מהשמים	5	ארגמן	
מספר עם שתי ספרות מלא נוזלים	5	עשרים	

9. מילים סמויות

הפסוק: דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו ליבו תקחו את תרומתי

10. פרשנות לפי אותיות א-ב (כולם מההפטרה פרט ל3* מהפרשה)

האו	הביאור	המילה
א	הממונה על המס	אדנירם
ב	מקום מגוריו	ביתו

ג	גדול האבנים שנחצבו בהר	גדולות
ד	מה שנאמר	דבר
ה	מקום משכן ה' הכניסה	היכל
ו*	מסמר מכופף	וים
ז*	מתכת יקרה	זהב
ח	בינה	חכמה
ט*	עיגול גם תכשיט וגם מחבר	טבעת
י	מהחדרים בבית המקדש	יציע
כ	איבר בגוף האדם	כתף
ל	מדינת אויב היום אז מדינתה ידידה	לבנון
מ	חוב למדינה	מס
נ	מסר וגם נביא	נתן
ס	נושא משאות	סבל
ע	מהם בנוי המקדש אבנים ו.....	עצים
פ	כניסה לצלע	פתח
צ	מקישוי בית המקדש	צלעות
ק	כותל פנימי (2)	קיר הבית
ר	הפוך מאורכו	רוחבו
ש	ממלכי ישראל	שלמה
ת	תצעד אחרי	תלך

ענוה וגאוה ביחס לבריות ולפרשה

אל יטעה האדם ויחשוב שהגאוה נותנת לאדם בטחון ושמחה, והענוה יוצרת תחושה של מסכנות ועצבות. לא כן הדבר, אלא להפך. ממש להפך. דווקא הענוה מביאה לידי שמחה אמיתית והגאוה לעצבות. הגאה שמתנשא על אחרים, החושב את עצמו לאיש המעלה, רוצה שאחרים יכבדו אותו, ויעריצו את מעלותיו, ומעמדו בעיני הבריות חשוב לו, זה גורם לו רגישות ומתח. הוא נפגע כאשר לא מכבדים אותו כיאות לו לפי דעתו והוא נעלב וכועס ומתמרמר. הגאה רודף הכבוד עסוק בדימוי העצמי שלו בעיניו ובעיני אחרים, ובמקום לעסוק בדברים טובים ומועילים מצד עצמו הוא עסוק במחשבות איך בכל מעשה הוא יחזק את תדמיתו. לא מעסיק אותו איך להיות טוב אלא איך להיראות טוב. וסוף דבר, שהבלון הריק הזה, הנפוח הזה, מתפוצץ והוא נעשה מתוסכל ועצוב. אין צורך להביא דוגמאות מאנשים מפורסמים שנעשו תלויים בפרסום, וכאשר ירדו מהכותרות קצת, או לא עלו כפי שציפו, נפלו למשבר, למרה שחורה ומתוך כך לסמים, לשכרות ונעשו צל של עצמם. נמצאת אומר: אין הענוה הרגשת חידלון, יאוש ועצבות. העניו מכיר את מעלותיו, אבל הוא לא מייחס אותן לעצמו, הוא יודע כי ה' הוא הנותן לו כוח לעשות חיל, וככל שהוא מקבל יותר מעלות, הוא נעשה

יותר עניו, וחש את עצמו יותר מחויב להודות לה' על כל הטוב שנותן לו, ועל כן הוא מלא שמחה ועוז של ביטחון בה'. לעומתו הגאה מייחס כל מעלה לעצמו, מבודד את עצמו, אין לו משענת בהקב"ה שהוא הנותן לו כוח, ועל כן הוא חסר ביטחון ועלול לנפול. אין בלבו יישוב הדעת, אין שמחתו שמחה. הענווה היא ראית השני ועזרה לו. איך זה מתחבר לפרשתינו?

נתניה תרומה כפי שכתב ה"מכתב מאליהו" ("ח"א ע"מ 39) וז"ל: " היזהרו יקרים, שתמיד תשאפו להשביע נחת זה לזה. ודעו, אשר ברגע, שתתחילו לדרוש דרישות זה מזה, הנה כבר אושרכם מכם והלאה".

ולכן יש להשתדל לדבר בלשון רכה ונעימה ולהשפיע ולהיטיב עם בן/בת הזוג מבלי לצפות לקבל הם אשר יובילו וישרישו בין בני הזוג את אושרם ושלוותם. ידועה האימרה: "הנותן הוא המקבל הגדול ביותר".

התורם לשני או מסגרת אחרת נותן מעצמו. הוא רואה את הזולת וצרכיו. ומכאן שמתנהג בענווה מול הגאוותן שרואה עצמו בלבד.

התרומה היא בכל תחום בעזרה לזולת, בנית בית המקדש, עזרה לפרט או לכל מסגרת אחר. וזה הפרשה באה ללמד אותנו בין השורות.

מבוסס על: דברי הרב מלמד=<https://www.yeshiva.org.il/midrash/659> ואחרים.

כתב והכין החידונים: אמיר שורץ siim@zahav.net.il